

TAMAR

Als je de Bijbel leest ontkom je haast niet aan de indruk dat het eigenlijk best wel een mannenboek is. Toch is het velen gelukt om ook de vrouwen wat meer te belichten, denk b.v. aan de kunstenaars. Zo ook hier in mijn filatelistische en alfabetische werkstukjes over de bijzondere vrouwen in de Bijbel. We zitten

Brazilië 1951 - n.a.v. de Bijbeldag 1951
hier Landkaart, opengeslagen bijbel.

alweer aan vrouw nummer twintig en die vrouwen naam begint met een "T"

In het evangelie van Mattheus zie je het meest duidelijk dat mannelijke trekje van de Bijbel : "Abraham verwekte Isaak, Isaak verwekte Jakob, Jakob verwekte... Als een serie staccato muzieknoden klinkt deze eindeloze lijst van vader op zoon. En dan ineens : 'Maria' de gezegende onder de vrouwen en de Moeder van Jezus, maar zij wordt voorafgegaan door de vrouwen Tamar, Rachab, Ruth en Bathseba. Opvallend is, dat op Maria na, het allemaal niet-Joodse vrouwen zijn.

Al deze vrouwen zijn in mijn reeks langs gekomen, (zie vorige Gabriëls) behalve Tamar en dat wil ik nu doen.

Het verhaal van Tamar staat in het Bijbelboek Genesis in hoofdstuk 38. Het lijkt erop dat dit verhaal een beetje verdwaald is geraakt. Het past niet bij het voorgaande hoofdstuk in Genesis

(Jozef verkocht naar Egypte) maar ook niet bij het volgende – (de verdere geschiedenis van

Vaticaanstad 1975 - van Fra Angelico 1395-1455)
(Guido di Pietro) Vrouwen luisteren naar de prediking van Stephanus

Jozef). We zitten wel meteen tussen de andere zonen van Jacob en in dit geval gaat het over de vierde zoon van Jacob en Lea, genaamd Juda.

Wordt dit dan een verhaal over Juda. Nee. Juda verlaat de clan van zijn vader

Jacob en vestigt zich bij een vriend Chira in Adullam en trouwt met diens dochter Sua. Juda en Sua krijgen samen drie zonen genaamd Er, Onan en Sela. (vs.3-5) En dan eerst komt Tamar ten tonele.

Die oudste zoon Er trouwt met Tamar (haar naam betekent palmboom, het suggereert de rankheid, de stevigheid, het taaie) en dat zal blijken.

Er, de man van Tamar, sterft jong. Hij is slecht in de ogen van God, zo staat in de Schrift. (vs.6). Tamar wordt hierdoor een kinderloze weduwe. Juda laat z'n tweede zoon Onan met haar trouwen (vs.8). Het is een zwagerhuwelijk, volgens de gewoonte van die dagen

“Zorg dat je een kind verwekt voor je broer” zegt Juda tegen Onan. Het doel van het hertrouwen met een zwager is om de overleden broer alsnog een nageslacht te bezorgen, zodat zijn naam niet wordt uitgewist (vgl. Deut.25:5-10).

Onan voelt er echter weinig voor om kinderen te verwekken voor zijn overleden broer want de erfenis zal dan naar die kinderen van de oudste zoon van Juda gaan en niet naar Onan zelf of naar zijn eigen kinderen. Hij verspilt dus zijn zaad bij het samenzijn met Tamar en sommigen noemen dit ‘onaneren’ maar het lijkt er meer op dat Onan zich bedient van de ‘coitus interruptus’. De handelwijze van Onan kon ‘in de ogen des Heren’ geen goedkeuring wegdragen en daarom werd Onan gedood. (vs.10)

Nou daar zit Tamar dan, voor de tweede keer een kinderloze weduwe en de derde zoon van Juda, Sela is nog te jong om in het zwagerhuwelijk te treden. Trouwens Juda voelt er ook niet veel voor want hij is bang Sela ook te verliezen. Hij houdt de boot af; hij stuurt Tamar terug naar het huis van haar vader, maar na enige tijd merkt zij dat Juda niet van plan is om Sela aan haar te geven (vs.14). Na het overlijden van twee zoons en het vertrek van Tamar, sterft nu ook Juda's vrouw, Sua. (vs.12).

In korte tijd twee zoons en je vrouw overleden!

Nu komt het doorzettingsvermogen, het voor zichzelf opkomen en het taaie van Tamar om de hoek kijken, ze zet deze eigenschappen in en bedenkt een list. Als ze ontdekt dat Juda naar een schaapscheerdersfeest gaat ontdoet zij zich van haar weduwenkleding maakt zich onherkenbaar door zich met een sluier te bedekken, en gaat bij Enaïm langs de weg naar Timna zitten en gedraagt zich als een hoer (vs.14). Dat zij dit plan opvat na de dood van Juda's vrouw is begrijpelijk.

Tanger 1949 - de onbuigzame taaie dadelpalm betekent Tamars naam

Als Juda haar langs de weg ziet, denkt hij direct dat zij een publieke vrouw is (vs.15). Daar is hij nu wel aan toe na al die ramspoed in de familie. Juda maakt een deal met de vrouw (Tara dus) en zal bij haar liggen voor een geitenbokje maar dat heeft hij natuurlijk niet bij zich. Tamar vraagt als onderpand zijn zegel, snoer en staf (wij zouden zeggen: bv. zijn bankpasjes), iets heel persoonlijk dus en dat geeft Juda aan zijn schoondochter Tamar.

Als Juda thuis komt vraagt hij zijn vriend en schoonvader Chira om dat geitenbokje even in te wisselen voor zijn persoonlijke spullen maar helaas de vrouw is verdwenen uit Enaïm en niemand weet ook wie het was of waar ze heen is gegaan. Hoewel Juda's spullen natuurlijk veel meer waard zijn dan een geitenbokje, laat Juda het maar zo en hoopt dat de hele geschiedenis als vanzelf in de doofpot verdwijnt.

Maar dan een maand of drie later hoort Juda dat Tamar zwanger is en dat zijn schoondochter dus ontucht heeft gepleegd. Zij is dus schuldig aan overspel, want ze was beloofd aan Sela. Alhoewel Juda zijn jongste zoon Sela eigenlijk helemaal niet aan Tamar wilde uithuwelijken, gaat hij nu 'op zijn strepen staan' en gebiedt dat Tamar verbrand moet worden buiten de stad. De taaie en voor zichzelf opkomende Tamar stuurt Juda's persoonlijke spullen (zijn zegel, snoer en staf) naar hem toe met de boodschap: "Ik ben zwanger van de eigenaar van deze voorwerpen..." (vs 25) en als Juda zijn zegel herkent – en ik denk dat daar veel anderen bij waren – dan roept hij vol inkeer: " Zij is onschuldig en ik niet" (vs 26)

Toen Tamar moest bevallen kreeg ze een tweeling van Juda, twee zonen genaamd Peres en Zerach (vs.27-30). Uit de lijn van Peres is koning David geboren (Ruth 4:12,18-21), die de voorvader is van 'Jezus, die Messias wordt genoemd' (Matt.1:6,16). De Kanaänitische Tamar zorgt door haar vastbeslotenheid ervoor dat de belofte aan Abraham dat 'alle volkeren in u gezegend zullen worden' vervuld wordt. Tamar schrijft terecht geschiedenis. Het vermelden waard!

Dirk Frelink

